

معادلات ترامپی یا بایدنی نبود، امریکا در افغانستان به بن بست خورده بود و به دنبال یک مفر بود، این را تحلیلگرها می گفتند، نظر شما در این مورد چیست؟

بدون شک جنگ افغانستان، جنگ امریکا و ناتو در افغانستان، طولانی ترین و پرخرج ترین و پرتلفات ترین جنگ تاریخ امریکا بود. به مراتب هزینه اش از جنگ در ویتنام بیشتر بود و این باعث شده بود که هم وجهه امریکا در سطح جهان آسیب ببیند و هم هزینه های سنگینی روی دست امریکا بگذارد. شتاب زدگی امریکا در خروج باعث شد آن صحنه هایی که شما یاد کردید، به وجود بیاید.

من فکر می کنم اگر امریکا با مشورت بزرگان سیاسی افغانستان عمل می کرد، افغان ها را در تعیین سرنوشت افغان ها دخیل می کرد، در انتخابات مداخله نمی کرد، از حرکت های مدنی حمایت می کرد، در برابر سرکوب حکومت علیه نهادهای مدنی، جریان های مدنی مثل جنبش روشنایی سکوت نمی کرد و در اخیر با کمی حوصله مندی خروج خودش را به یکسری توافقات بین جریان های سیاسی و تحریک اسلامی طالبان مشروط می کرد، شاید آن صحنه هایی که شما به نام صحنه های هالیوودی یاد آور شدید به وجود نمی آمد. من از بسیاری از بزرگان طالبان این موضوع را شنیدم که اگر ما با تفاهم سیاسی وارد کابل می شدیم، شاید امروز اردوی افغانستان، پلیس افغانستان و آن ساختاری که در طول ۲۰ سال شکل گرفته بود، از هم نمی پاشید.

آینده افغانستان را چگونه می بینید؟

آینده افغانستان را من یک مقدار مبهم می بینم. در ابتدای پیروزی تحریک اسلامی طالبان، صحبت هایی که من به همراه بزرگان در قطر امارت داشتیم، برنامه هایی در دو سه سال قبل داشتند، وعده هایی که برای مبارزه با فساد، برای آوردن اصلاحات، برای همه شمول ساختن حاکمیت و به عبارتی تأمین عدالت اجتماعی در ساختار حکومت داده بودند، اگر تحقق پیدا می کرد، ما یکی از درخشان ترین مقاطع سیاسی را در افغانستان می داشتیم. اکنون اما متأسفانه تا این لحظه می بینیم که هنوز مکاتب دخترانه بند است، باور من این است که به این زودی ها هم باز نخواهد شد، بسیاری اصلاحات عملی نشد، حکومت فراگیر ایجاد نشد، نیروهای متخصص زیادی ظرفیت های انسانی افغانستان کشور را ترک کردند و ظرفیت های انسانی محدودی که باقی مانده هم به فکر گرفتن پاسپورت و گریختن از افغانستان است. این وضعیت را که من می بینم، متأسفانه مقداری خوشبینی ام نسبت به هشت ماه قبل، ۱۰ ماه قبل یا حداقل شش ماه قبل خیلی کمتر شده ولی امید خودم را مطلقاً از دست ندادیم و فکر می کنم که در بدنه امارت اسلامی و تحریک اسلامی طالبان چهره های بسیار زیاد وطن دوست، متعهد به ارزش های اسلامی و ملی افغانستان هست، طرفدار اصلاحات هستند، طرفدار همه شمول ساختن حکومت هستند. من باورم هست که شاید این شاء الله بدون فشارهای بیرونی با همکاری و همراهی چهره های سیاسی طرفدار اصلاحات در تحریک اسلامی طالبان و نیروهای سیاسی داخل افغانستان بتوانیم در ماه های آینده یک اصلاحات و اتفاقات خوبی را در افغانستان شاهد باشیم. شخصاً هنوز امید خود را از دست ندادیم اما نسبت به هشت ماه قبل یا ۱۰ ماه قبل یک مقداری کاهش پیدا کرده.